

PRESENTACIÓN MATERIA

MATERIA	Educación plástica, visual e audiovisual		CURSO	3º ESO
CURSO ACADÉMICO	2017-18	PROFESOR	Antonio García Pereira	

CONTIDOS E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE ASOCIADOS. BLOQUE 1 (Expresión plástica)

Descrición do contido	Estándares de aprendizaxe
B1.1. Proceso creativo. Métodos creativos aplicados a procesos de artes plásticas e deseño.	1.1.1. Crea composicións aplicando procesos creativos sinxelos, mediante propostas por escrito, axustándose aos obxectivos finais. 1.1.2. Coñece e aplica métodos creativos para a elaboración de deseño gráfico, deseños de produto, moda e as súas múltiples aplicacións.
B1.2. O proceso creativo desde a idea inicial ata a execución definitiva.	1.2.1. Reflexiona e avalía, oralmente e por escrito, o proceso creativo propio e alleo desde a idea inicial ata a execución definitiva.
B1.3. A imaxe como representación da realidade. Iconicidade na imaxe gráfica. Niveis de iconicidade.	1.3.1. Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosquejos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos.
B1.4. O bosquejo ou apuntamento como estudo previo ao resultado final.	1.3.1. Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosquejos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos.
B1.5. Natureza da cor. Cor luz e cor pigmento.	1.4.1. Realiza modificacións da cor e as súas propiedades empregando técnicas propias da cor pigmento e da cor luz, aplicando as TIC, para expresar sensacións en composicións sinxelas.
	1.4.2. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas.
	1.4.3. Realiza composicións abstractas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor.
B1.6. Temperatura da cor.	1.4.1. Realiza modificacións da cor e as súas propiedades empregando técnicas propias da cor pigmento e da cor luz, aplicando as TIC, para expresar sensacións en composicións sinxelas.
	1.4.2. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas.
	1.4.3. Realiza composicións abstractas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor.

B1.7. Simbolismo da cor.	<p>1.4.1. Realiza modificacións da cor e as súas propiedades empregando técnicas propias da cor pigmento e da cor luz, aplicando as TIC, para expresar sensacións en composicións sinxelas.</p> <p>1.4.2. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas.</p> <p>1.4.3. Realiza composicións abstractas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor.</p>
B1.8. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas.	<p>1.5.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade.</p> <p>1.5.2. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas.</p> <p>1.5.3. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas.</p> <p>1.5.4. Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais.</p> <p>1.5.5. Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos.</p> <p>1.5.6. Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas.</p> <p>1.5.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en orde e estado perfectos, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.</p>

CONTIDOS E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE ASOCIADOS. BLOQUE 2 (Comunicación audiovisual)

Descrición do contido	Estándares de aprendizaxe
B2.1. Percepción visual. Proceso perceptivo.	2.1.1. Analiza as causas polas que se produce unha ilusión óptica aplicando coñecementos dos procesos perceptivos.
B2.2. Constantes perceptivas de forma, tamaño e cor.	2.1.1. Analiza as causas polas que se produce unha ilusión óptica aplicando coñecementos dos procesos perceptivos.
B2.3. Ilusións ópticas.	2.2.1. Identifica e clasifica ilusións ópticas segundo as leis da Gestalt.
	2.2.2. Deseña ilusións ópticas baseándose nas leis da Gestalt.

B2.4. Leis ou principios da Gestalt.	2.2.1. Identifica e clasifica ilusións ópticas segundo as leis da Gestalt.
	2.2.2. Deseña ilusións ópticas baseándose nas leis da Gestalt.
B2.5. Imaxe en movemento: posibilidades expresivas.	2.3.1. Elabora unha animación con medios dixitais e/ou analóxicos.
B2.6. Linguaxe visual. Signo visual. Significante e significado.	2.4.1. Distingue significativo e significado nun signo visual.
B2.7. Linguaxe da imaxe. Aprender a ler a imaxe.	2.5.1. Realiza a lectura obxectiva dunha imaxe identificando, clasificando e describindo os seus elementos.
	2.5.2. Analiza unha imaxe, mediante unha lectura subxectiva, identificando os elementos de significación, narrativos e as ferramentas visuais utilizadas, sacando conclusións e interpretando o seu significado.
B2.8. Denotación e connotación.	2.5.1. Realiza a lectura obxectiva dunha imaxe identificando, clasificando e describindo os seus elementos.
	2.5.2. Analiza unha imaxe, mediante unha lectura subxectiva, identificando os elementos de significación, narrativos e as ferramentas visuais utilizadas, sacando conclusións e interpretando o seu significado.
B2.9. Fotografía. A fotografía como medio de comunicación.	2.6.1. Identifica encadramentos e puntos de vista nunha fotografía.
	2.6.2. Realiza fotografías con distintos encadramentos e puntos de vista, aplicando diferentes leis compositivas.
B2.10. Linguaxes visual e audiovisual: funcións e códigos.	2.7.1. Deseña, en equipo, mensaxes visuais e audiovisuais con distintas funcións utilizando diferentes linguaxes e códigos, seguindo de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, storyboard, realización, etc.), e valora de xeito crítico os resultados.
B2.11. Recursos visuais presentes en mensaxes publicitarias visuais e audiovisuais.	2.8.1. Identifica os recursos visuais presentes en mensaxes publicitarias visuais e audiovisuais.
B2.12. Publicidade: principais recursos visuais empregados nela.	2.9.1. Deseña unha mensaxe publicitaria utilizando recursos visuais como as figuras retóricas.
B2.13. Cine. O cine como medio de comunicación.	2.10.1. Reflexiona criticamente sobre unha obra de cine, situándoa no seu contexto e analizando a narrativa cinematográfica en relación coa mensaxe.
B2.14. Linguaxe multimedia como ferramenta de traballo.	2.11.1. Elabora documentos multimedia para presentar un tema ou proxecto, empregando os recursos dixitais de xeito axeitado.

CONTIDOS E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE ASOCIADOS. BLOQUE 3 (Debuxo técnico)

Descrición do contido	Estándares de aprendizaxe
B3.1. Lugares xeométricos fundamentais. Circunferencia, mediatriz, bisectriz e mediana.	3.1.1. Explica verbalmente ou por escrito os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisectriz, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.).
B3.2. Polígonos. Polígonos regulares e irregulares. Clasificación dos polígonos.	3.2.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.
B3.3. Construción de polígonos regulares dado o lado.	3.3.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, coñecendo o lado.
B3.4. Tanxencias e enlaces. Propiedades e consideracións xeométricas das tanxencias.	3.4.1. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias, utilizando adecuadamente as ferramentas.
	3.4.2. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias e rectas, utilizando adecuadamente as ferramentas.
B3.5. Tanxencias e enlaces en curvas técnicas: óvalos e ovoides.	3.5.1. Constrúe correctamente un óvalo regular, coñecendo o diámetro maior.
B3.6. Propiedades e características das tanxencias en óvalos e ovoides.	3.6.1. Constrúe varios tipos de óvalos e ovoides, segundo os diámetros coñecidos.
B3.7. Enlaces en curvas técnicas. Espirais: propiedades e características.	3.7.1. Constrúe correctamente espirais de dous, tres, catro e cinco centros.
B3.8. Redes modulares: cadrada e triangular.	3.8.1. Executa deseños aplicando repeticións, xiros e simetrías de módulos.
B3.9. Concepto de simetría, xiro e translación aplicado as composicións modulares.	3.8.1. Executa deseños aplicando repeticións, xiros e simetrías de módulos.
B3.10. Representación obxectiva de sólidos. Introducción aos sistemas de medida e sistemas perspectivados. Vistas diédricas dun sólido.	3.9.1. Debuxa correctamente as vistas principais de volumes frecuentes, identificando as tres proxeccións dos seus vértices e as súas arestas.
B3.11. Introducción ás axonometrías e ás súas características. Axonometría cabaleira aplicada a volumes sinxelos.	3.10.1. Constrúe a perspectiva cabaleira de prismas e cilindros simples, aplicando correctamente coeficientes de redución sinxelos.
B3.12. Axonometría isométrica aplicada a volumes sinxelos.	3.11.1. Realiza perspectivas isométricas de volumes sinxelos, utilizando correctamente a escuadra e o cartabón para o trazado de paralelas.

CRITERIOS, ESTRATEXIAS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- B1.1. Coñecer e aplicar os métodos creativos gráfico-plásticos aplicados a procesos de artes plásticas e deseño.
- B1.2. Crear composicións gráfico-plásticas persoais e colectivas.
- B1.3. Debuxar con distintos niveis de iconicidade da imaxe.
- B1.4. Identificar e diferenciar as propiedades da cor luz e a cor pigmento.
- B1.5. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas. Témpera e lapis de grafito e de cor; colaxe.
- B2.1. Identificar os elementos e factores que interveñen no proceso de percepción de imaxes.
- B2.2. Recoñecer as leis visuais da Gestalt que posibilitan as ilusións ópticas e aplicar estas leis na elaboración de obras propias.
- B2.3. Coñecer os fundamentos da imaxe en movemento e explorar as súas posibilidades expresivas.
- B2.4. Identificar signifiante e significado nun signo visual.
- B2.5. Describir, analizar e interpretar unha imaxe, distinguindo os seus aspectos denotativo e connotativo.
- B2.6. Analizar e realizar fotografías comprendendo e aplicando os fundamentos desta.
- B2.7. Utilizar de xeito axeitado as linguaxes visual e audiovisual con distintas funcións.
- B2.8. Identificar e recoñecer as linguaxes visuais apreciando os estilos e as tendencias, valorando, e respectando do patrimonio histórico e cultural, e gozando del.
- B2.9. Identificar e empregar recursos visuais como as figuras retóricas na linguaxe publicitaria.
- B2.10. Apreciar a linguaxe do cine analizando obras de xeito crítico, situándoas no seu contexto histórico e sociocultural, e reflexionando sobre a relación da linguaxe cinematográfica coa mensaxe da obra.
- B2.11. Comprender os fundamentos da linguaxe multimedia, valorar as achegas das tecnoloxías dixitais e ser capaz de elaborar documentos mediante este.
- B3.1. Coñecer lugares xeométricos e definilos.
- B3.2. Clasificar os polígonos en función dos seus lados, recoñecendo os regulares e os irregulares.
- B3.3. Estudar a construción de polígonos regulares coñecendo o lado.
- B3.4. Comprender as condicións dos centros e as rectas tanxentes en distintos casos de tanxencia e enlaces.
- B3.5. Comprender a construción do óvalo e do ovoide básicos, aplicando as propiedades das tanxencias entre circunferencias.
- B3.6. Analizar e estudar as propiedades das tanxencias nos óvalos e nos ovoides.
- B3.7. Aplicar as condicións das tanxencias e enlaces para construír espirais de dous, tres, catro e cinco centros.
- B3.8. Estudar os conceptos de simetrías, xiros e translacións aplicándoos ao deseño de composicións con módulos.
- B3.9. Comprender o concepto de proxección e aplicalo ao debuxo das vistas de obxectos, con coñecemento da utilidade das anotacións, practicando sobre as tres vistas de obxectos sinxelos e partindo da análise das súas vistas principais.
- B3.10. Comprender e practicar o procedemento da perspectiva cabaleira aplicada a volumes elementais.
- B3.11. Comprender e practicar os procesos de construción de perspectivas isométricas de volumes sinxelos.

ESTRATEXIAS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

En cada avaliación valorarase tres partes diferenciadas: a parte teórica, a parte práctica e a parte de actitudes.

PARTE TEÓRICA

Esta parte terá como procedemento de avaliación as probas escritas.

As probas escritas serán tipo test de opción múltiple. Cada proba constará de vinte preguntas tipo tests, onde haberá que marcar unha opción de catro posibles por pregunta, en caso contrario a pregunta anularase. Tamén se anularán as preguntas que presenten borróns ou as que non apareza claramente cal é a opción marcada. Cada pregunta correcta valerá 0'5 puntos, mentres que as contestadas erroneamente restarán 0'05 puntos cada unha. Estas probas se realizaran con bolígrafo e no caso de facer correccións, realizaranse cun corrector branco (*Tippex* ou similar). En caso de falta de asistencia o día do exame, haberá que presentar a pertinente xustificación para realizar o mesmo fora da data establecida. En caso contrario o exame será cualificado con 0 puntos.

PARTE PRÁCTICA

A parte práctica utilizará como procedemento de avaliación a realización de exercicios na aula. Farase unha distinción entre os traballos obrigatorios que permitan adquirir os contidos mínimos, e os traballos voluntarios de ampliación, destinados para aqueles/as alumnos/as que avancen a un ritmo maior. Os traballos obrigatorios realizaranse na aula, durante cada período lectivo, e so excepcionalmente se permitirá levar traballo para casa. Os traballos voluntarios se realizaran na aula sempre que non impidan a elaboración dun traballo obrigatorio.

Os traballos voluntarios puntuaranse inicialmente de 0 a 10, mentres que os voluntarios poderán ser valorados hasta un máximo de 12 puntos.

A cualificación numérica desta parte práctica obterase mediante una media ponderada, onde cada traballo será valorado en función dun peso asignado en base a súa duración (cada unidade de peso corresponderase aproximadamente cunha sesión de traballo). Por exemplo, a un traballo obrigatorio programado para unha única sesión corresponderalle un peso de 1, de forma que a súa puntuación máxima será de 10 (10 puntos X 1), mentres que a un traballo obrigatorio programado para dúas sesións, corresponderalle un peso de 2, sendo a súa puntuación máxima de 20 (10 puntos X 2). Polo tanto, aínda que cada traballo sexa valorado inicialmente de 0 a 10 puntos, ou de 0 a 12 puntos no caso dos traballos voluntarios, a porcentaxe de cada traballo respecto a cualificación numérica de parte práctica dependerá do peso asignado: un traballo de peso 2 valerá o dobre que uno de peso 1.

A cualificación numérica da parte práctica obterase sumando as puntuacións de todos os traballos que o/a alumno/a teña que entregar obrigatoriamente na avaliación, máis as puntuacións dos traballos voluntarios; dividindo esta suma entre a suma dos pesos asignados a estes traballos (obrigatorios + voluntarios realizados).

Se un/unha alumno/a falta de forma xustificada, non estará obrigado/a a presentar o traballo realizado durante a sesión de ausencia. Non obstante, en cada avaliación esixirase un número mínimo de traballos obrigatorios, polo que si un/unha alumno/a falta moito, aínda que sexa de forma xustificada, terá que presentar un número de traballos obrigatorios cuxa suma do peso asignado sexa igual o maior a metade da suma do peso asignado a tódolos traballos obrigatorios propostos na avaliación

Nos traballos obrigatorios, terase en conta a súa data de entrega, restándose por cada sesión que supere a data límite de entrega 0'25 puntos da súa puntuación inicial. Por exemplo, un traballo de peso 2 que, valorado inicialmente en 7 puntos, sexa entregado dúas sesións tarde, será puntuado cun 13, xa que ós 7 puntos iniciais, restaráselle 0'25 x 2, sendo multiplicada a nota obtida (6'5) polo peso asignado ó traballo: $6'5 \times 2 = 13$. Non se contará como retraso os días de ausencia xustificadas, sempre que se presente a correspondente xustificación dentro dos 7 días naturais posteriores a falta de asistencia. No caso dunha ausencia de varios días continuados, deberá presentarse a pertinente xustificación dentro dos 7 días naturais posteriores ó último día de ausencia. Tampouco se contará como retraso os días nos que o/a alumno/a acuda a actividades extraescolares ou complementarias, nin os días nos que a actividade lectiva normal sexa suspendida.

A hora de establecer as datas límite de entrega, terase en conta a evolución e ritmo de traballo da maioría dos/as alumnos/as. Unha vez rematada cada avaliación, non se terán en conta as datas de

entrega. Os traballos obrigatorios non entregados obterán unha cualificación de 0 puntos. Os traballos voluntarios de ampliación non terán data máxima de entrega, podendo ser entregados en calquera momento do ano académico, antes da avaliación ordinaria do mes de xuño.

PARTE ACTITUDINAL

Esta parte basearase na observación do traballo de aula. Para a súa cualificación, en cada avaliación, tódolos/as alumnos/as partiran cunha puntuación de 10, e a medida que vaian acumulando puntos negativos a súa cualificación irá baixando. Non haberá puntos positivos xa que e deber do/a alumno/a traballar na aula, comportarse axeitadamente, traer o seu propio material e coidar el material común da aula (mesas, cadeiras ...).

O valor de cada punto negativo será de 0'25 puntos, podendo rexistrar cada alumno/a un máximo de oito puntos negativos por sesión: un por falta de puntualidade inxustificada, outro por falta de traballo, outro por non traer material e hasta catro por conduta indisciplinada leve ou moderada na aula. Ademais, serán motivo de apercibimento cando un/unha alumno/a sexa advertido/a en reiteradas ocasións por conduta indisciplinada, ou cando presente unha conduta indisciplinada grave. En tales casos, o apercibimento equivalerá a 10 puntos negativos, restando 2'5 puntos da cualificación en actitudes. Os apercibimentos serán comunicados por escrito á xefatura de estudos. Cando un/unha alumno/a falte de forma inxustificada, cada sesión de ausencia restará 0'25 puntos da cualificación en actitudes.

A cualificación mínima nas actitudes será de 0 puntos, aínda que o/a alumno/a supere os 40 negativos, o cal suporía obter un nota negativa inferior a 0 puntos.

PROMOCIÓN

Para establecer a cualificación numérica de cada alumno/a, de forma ordinaria, en cada unha das avaliación establecerase á seguinte distribución de porcentaxes: a parte práctica suporá o 54% da cualificación da avaliación, a parte teórica valoraranse nun 36% e a parte de actitudes co 10% restante. Non obstante, esta distribución ordinaria poder ser excepcionalmente modificada nos seguintes casos: Para a avaliación das actitudes en cada avaliación é necesario que o/a alumno/a asista como mínimo á metade das sesións programadas inicialmente. No caso contrario, non se valoraran as actitudes, obténdose a nota da avaliación a partir da parte práctica, que suporán o 40%, e da parte teórica, que valerán o 60% restante. Sen embargo, se a nota obtida así resulta máis alta que a obtida polo sistema normal de cualificación explicado no primeiro parágrafo deste punto, nese caso non se aplicaríase esta excepción e si se terían en conta as actitudes, aplicándose as porcentaxes ordinarias de cualificación (práctica 54%, teoría 36% e actitudes 10%), independentemente de se o/a alumno/a acade ou non o número mínimo de sesións de asistencia.

Para obter unha cualificación positiva de cinco ou mais puntos, en cada avaliación será necesario que o/a alumno/a acade como mínimo 3 puntos sobre un máximo de 10 nas partes práctica e de actitudes. Nas actas de avaliación, o redondeo das cualificacións realizaranse do seguinte xeito:

As cualificacións comprendidas entre...	redondearanse a ...
0'00 e 1'74	1
1'75 e 2'74	2
2'75 e 3'74	3
3'75 e 4'74	4
4'75 e 5'74	5
5'75 e 6'74	6
6'75 e 7'74	7
7'75 e 8'49	8

8'50 e 9'24	9
A partir do 9'25	10

Excepcionalmente, cando un/unha alumno/a obteña un mínimo de 5 puntos en actitudes e un mínimo de 4 puntos nas partes de teoría e práctica, a partir do 4'60 se redondeará a 5. De xeito semellante, cando un/unha alumno/a obteña un mínimo de 5 puntos nas tres partes (actitudes, teoría e práctica, a partir do 5'60 se redondeará a 6 e a partir do 6'60 se redondeará a 7. No caso de que se obteña un mínimo de 6 puntos nas tres partes, a partir do 7'60 redondearase a 8.

Para a cualificación da avaliación final ordinaria do curso no mes de xuño utilizarase as porcentaxes explicadas anteriormente, coas súas excepcións e os mesmos criterios de redondeo.

A nota da parte práctica obterase sumando as puntuacións de todos os traballos do curso que o/a alumno/a teña que entregar obrigatoriamente, máis as puntuacións dos traballos voluntarios; dividindo esta suma entre a suma dos pesos asignados a estes traballos (obrigatorios + voluntarios realizados).

A nota da parte de teoría sairá da media aritmética das partes teóricas de cada avaliación.

A nota da parte de actitudes sairá da media aritmética das correspondente notas de actitudes de cada avaliación. Os/as alumnos/as que non asistan como mínimo á metade das sesións programadas inicialmente en todo o ano académico, non se lles valoraran as actitudes, obténdose a cualificación final a partir das partes práctica e teórica, segundo as porcentaxes explicadas anteriormente. No caso dun/unha alumno/a que se incorpore na segunda avaliación e acade o número mínimo de asistencia, a súa nota de actitudes sairá da media aritmética das notas de actitudes da 2ª e da 3ª avaliación.

En todo caso, será indispensable obter un mínimo de 3 puntos en cada unha das tres avaliacións. Senón a nota final será de INSUFICIENTE, e haberá que presentarse a convocatoria extraordinaria do mes de setembro.

A proba da avaliación extraordinaria de setembro consistirá na realización dunha proba escrita, a cal constará de 40 preguntas tipo test, onde haberá que marcar unha opción de catro posibles por pregunta, en caso contrario a pregunta anularase. Tamén se anularán as preguntas que presenten borróns ou as que non apareza claramente cal é a opción marcada. Cada pregunta correcta valerá 0'25 puntos, mentres que as contestadas erroneamente restarán 0'025 puntos cada unha. A proba realizarase con bolígrafo e no caso de facer correccións, realizaranse cun corrector branco (*Tippex* ou similar).